

POWERTY

БЮЛЕТИН N°2

Renewable energies for vulnerable groups

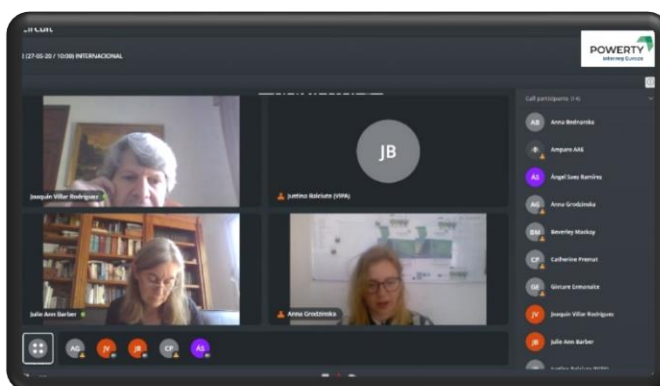

Добре дошли във второто издание на бюлетина по проект POWERITY

Промени поради COVID-19

В рамките на първия семестър на проекта бяха създадени различни работни групи във всяка участваща страна и бяха извършени необходимите първоначални анализи. През този втори семестър, обхващащ периода от февруари до юли 2020г., първите резултати от извършената работа от всички партньори вече се наблюдава.

Този семестър обаче съвпадна напълно със ситуацията на здравна криза, причинена от COVID-19, което силно повлия на изпълнението на работата по проект POWERITY. Консорциумът бе принуден да приложи някои извънредни мерки, за да сведе до минимум ефектите от тази здравна криза върху напредъка на проекта, сред които прехвърлянето на първия междурегионален тематичен семинар, насрочен за семестър 2 в Литва, в семестър 3 (предвиден за последното тримесечие на 2020г.). Също така, събитието бе решено да се проведе онлайн.

Първоначално планираните срещи във формат лице в лице, бяха проведени във виртуален режим, в т.ч. междупартньорските срещи, както и част от срещите със заинтересованите страни от всеки участващ регион.

По този начин партньорите проведоха виртуална среща, която се състоя на 27 май 2020 г., за да обсъдят работния план за обмен на опит, както и текущата комуникация и разпространение на проекта. Втора виртуална среща бе организирана на 3 юли 2020 г. с цел обсъждане на програмата на Междурегионална среща в Литва, за да се актуализират събраните добри практики, да се информират партньорите за мерките, свързани с COVID-19 и въздействието му върху проекта.

POWERTY – възможност за намаляване на ефекта от COVID-19 върху уязвимите групи

Здравната криза причинява икономическа и социална криза, която увеличава уязвимостта на част от населението. Въпреки че няма официална статистика, COVID-19 увеличава броя на уязвимите хора и също така засилва степента на уязвимост на онези групи, които вече са били в уязвима ситуация преди нея. От енергийна гледна точка повишената уязвимост (по брой хора и по интензивност) влошава явлението енергийна бедност, тъй като здравната криза намалява доходите на домакинствата и увеличава потреблението на енергия, в резултат на увеличеното време, което хората прекарват в своите домове¹.

Проект POWERTY, чиято цел е да улесни използването на ВЕИ сред уязвимите групи, и по-специално на някои идентифицирани добри практики, може да бъде един от отговорите на тази сериозна ситуация, предоставяйки подходящи решения за намаляване на сметката за енергия, с която уязвимите домакинства продължават да се сблъскват. Освен това, доколкото чрез проект POWERTY се улеснява предоставянето на качествени енергийни доставки и услуги (базирани на ВЕИ) на домакинствата, рисковете, свързани с COVID-19, могат да бъдат намалени. И накрая, намаляването на местното замърсяване в градовете, особено чрез подмяна на отоплителното оборудване, което консумира енергия от изкопаеми източници, с оборудване базирано на ВЕИ, е фактор, който може да намали ефектите на COVID-19, както беше посочено в резултатите на някои научни анализи.

СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ И SWOT АНАЛИЗИ

Всеки партньор по проект POWERTY разработи детайлен SWOT анализ (Силни и Слаби страни, Възможности и Заплахи) относно използването на възобновяеми енергии сред уязвимите групи, със сътрудничеството на различните регионални заинтересовани страни. „SWOT“ анализът включи информация за нивата на внедряване на ВЕИ и енергийната бедност във всеки един регион. По този начин са идентифицирани основните регионални нужди, причините за слабости и възможностите за подобрение.

В SWOT анализът са разгледани 4-те ключови теми в проекта:

- Идентифициране на подходящи иновативни ВЕИ технологии, включително общностни и градски енергийни системи, подходящи за енергийно бедните домакинства;
- Нови финансови формули за финансиране на ВЕИ сред уязвимите групи;

---

¹ Връзката между замърсяването на въздуха и риска от COVID-19 е анализирана от Carlos III Health Institute, на основа на наличните към момента научни доказателства. Пълният отчет може да бъде изтеглен [тук](#).

- ✚ Подобрения в регулаторната рамка за по-широко разпространение на ВЕИ сред уязвимите групи.
- ✚ Социални иновации за активно включване на уязвимите групи.

Трябва да се отбележи, че SWOT анализът за всеки регион е извършен съгласно обща методология, разработена от Университета в Манчестър. Университетът разработи също така и методология за разпределяне на енергийната бедност.

Един от най-забележителните въпроси е липсата на методи и инструменти за улесняване решаването на проблема, които да са специално пригодени за уязвимите групи. По същия начин е оценена трудността на уязвимите групи при достъп до финансиране, което налага да се оценят нови специфични инструменти, които покриват нуждите на тези групи.

Сложността на измерването на енергийната бедност също означава, че в много социални програми, уязвимите групи не могат да бъдат идентифицирани като такива.

Като положителни моменти в тези анализи е подчертан високият потенциал на ВЕИ в регионите, съществуването на различни бизнес асоциации, които насърчават социалните мерки в тази област и новата наредба на ЕС относно самопотреблението и местните енергийни общности, които въвеждат елементи, които улесняват достъпа до ВЕИ в тези домове. Други силни страни и възможности са наличното европейско финансиране или нарастващата тенденция за платформи за микрофинансиране на подходящи технологии за най-уязвимото население.

SWOT анализът на всеки регион, както и използваната методология могат да бъдат изтеглени от [POWERITY web page](#).

РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

В първата фаза на проект POWERITY партньорите идентифицират добри практики, разработени в съответните региони и свързани с ВЕИ и енергийната бедност, като предварителна стъпка към обмена, трансфера и последващото прилагане на добри практики в други региони. Някои от тези добри практики, насърчавани и координирани от регионалната група заинтересовани страни, бяха представени по време на онлайн партньорската среща, проведена на 3 юли 2020г.

Ръководството за добри практики можете да изтеглите от [POWERITY web page](#). Това ръководство ще продължи да се разширява с нови добри практики през следващите месеци. В допълнение, добрите практики се качват в платформата за обучение по политики Interreg Europe, за да могат да бъдат консултирани от други членове на общността на IE PLP.

РЕГИОНАЛНИ ЕКСПЕРТИ УЧАТ В POWERTY

През втория семестър на проект POWERTY партньорите организираха различни срещи от регионален мащаб, за да популяризират проекта сред заинтересовани страни, работещи в областта на ВЕИ и енергийната бедност. Тези срещи предоставиха знания от първа ръка, които бяха използвани за изготвяне на Ръководство за добри практики, които ще послужат и за разработването на план за действие.

Andalusian Energy Agency (AAE)

Енергийна агенция Андалусия (**AAE**), водещ партньор по проект **POWERTY**, проведе втората си регионална среща на заинтересованите страни на 16 юли 2020г. Регионалната група от заинтересовани страни от Андалусия се състои от близо 40 организации от различен тип, характеризиращи се с мултидисциплинарен, допълващ се и отворен характер: публични агенции, представители на бизнес сектора, потребителски асоциации, енергийни кооперативи, изследователски центрове, доставчици на енергия, финансови институции и експерти.

Заинтересованите страни представиха 9 добри практики в сферата на ВЕИ и енергийна бедност, които към момента се изпълняват или са в процес на стартиране. Бяха проведени презентации от: AVRA, ENDESA, Electrica de Cadiz и Cadiz City Council, Alcolea del Rio City Council (Seville), ECODES, Som Energía, Natribution Foundation и платформата ECROWD.

Повече информация за участието на заинтересованите страни може да бъде намерена на местен език в раздела за библиотеки на уеб сайта POWERTY:

<https://www.interregeurope.eu/powerty/library/>

Auvergne-Rhone-Alpes Energy Environment Agency (AURA-EE)

AURA-EE осъществиха срещи със заинтересованите страни, чрез които се предостави информация, необходима за SWOT анализа и се идентифицираха нови добри практики.

В региона Оверн-Рона-Алпи 19% от домакинствата живеят в уязвима енергийна ситуация. По-голямата част от тях живеят в социални сгради с много лоши енергийни характеристики, като по този начин много малко уязвими групи имат достъп до устойчиви енергийни решения.

Основните проекти, които се подкрепят и изпълняват на национално и регионално ниво, се занимават с енергийно обновяване на сгради, но не и с развитието на ВЕИ. Това се отнася и за предоставената финансова помощ. Няма финансови и правни инструменти, които да улесняват развитието на колективни или индивидуални ВЕИ проекти за засегнатите от енергийна бедност. Както и да е, интересни инициативи стартират, както Sol Solidaire, асоциация, която мобилизира дарения за намаляване на сметките за енергия на бенефициерите на социални жилища, използващи слънчева енергия. Идентифицирани са и други възможности, като например възможността гражданите да инвестират в местни ВЕИ.

Няколко добри практики са идентифицирани, като например:

- Air-bois wood fund - Този местен фонд предоставя субсидии за подмяна на остарялото оборудване за отопление на дърва с високоефективно оборудване. Допълнителен бонус се дава на уязвими домакинства, за да улесни достъпа им до тези технологии.
- Toit vosgien (résidence J. Ferry) - Социален наемодател, който изгражда пасивни жилища, оборудвани с ВЕИ.
- Инвестиции на трети страни от граждански кооперации - производство на дърва (e.g. Vuxia énergies ou ForestEnr)
- Programme CEE AEELA / MSA - "Програма за енергоспестяване сред фермери"

Повече информация за участието на заинтересованите страни може да бъде намерена на местен език в раздела за библиотеки на уеб сайта POWERTY: <https://www.interregeurope.eu/powerity/library/>

Енергийна Агенция – Пловдив (ЕАП)

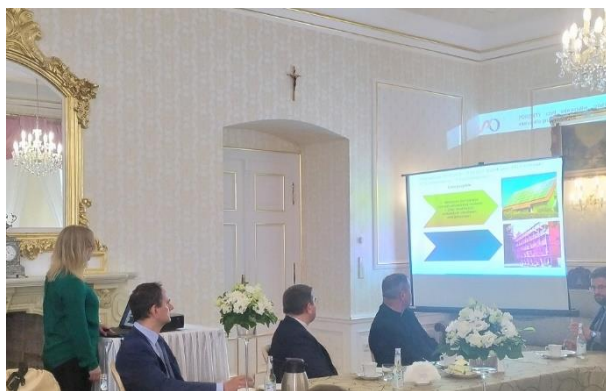
Енергийна Агенция – Пловдив проведе втората си регионална среща със заинтересованите страни на 11 февруари 2020г. в гр.София, която събра общо 32 участника. По време на семинара ЕАП предостави информация за нуждата от дискусии в областта на енергийната бедност. ЕАП също предостави информация за националния контекст на енергийната бедност, предоставяйки информация за наличните изследвания по тази тема, заедно

с наличните статистически данни за броя на засегнатите. Освен това се обсъдиха съществуващите практики, насочени към енергийно бедни домакинства, както и предвидените мерки по Механизма за защита на уязвимите клиенти. Бяха представени някои добри практики - дискутираните в рамките на срещите по проект POWERTY в Севиля и Манчестър. И накрая, ЕАП представи своята визия за промени в част от съществуващите механизми, а именно - възможни промени в рамките на Закона за енергията от възобновяеми източници относно Правилата за измерване на количеството на електрическата енергия. ЕАП също така обсъди възможностите за подобряване на националните програми за ЕЕ за подобряване на програмата по начин, който постига значителни икономии на енергия. Накрая бяха обсъдени възможни подобрения по програмата за отоплителна помощ.

Повече информация за участието на заинтересованите страни може да бъде намерена на местен език в раздела за библиотеки на уеб сайта POWERTY:

<https://www.interregeurope.eu/powerity/library/>

The Agglomeration Opole Trust (AOT)

Поради пандемията и специфичния характер на техния регион, не се проведеха групови срещи на Agglomeration Opole Trust (AOT) със заинтересованите страни, но те се срещнаха лично и някои онлайн. Като цяло през този втори семестър се проведеха 5 срещи (включително учебно посещение на борда на AOT), в които бяха обсъдени следните теми: възможности за иновации за

по-широкото внедряване на ВЕИ; намаляване на инвестиционните разходи в пасивните сгради; идентификация на енергийно бедните в Ополски регион.

Повече информация за участието на заинтересованите страни може да бъде намерена на местен език в раздела за библиотеки на уеб сайта POWERTY:

<https://www.interregeurope.eu/powerity/library/>

<https://aglomeracja-opolska.pl/realizowane-projekty/powerity-0>

Public Investment Development Agency (VIPA)

The Public Investment Development Agency (VIPA) организира втората регионална среща на заинтересованите страни на 10 март 2020г. във гр.Вилнюс, която включи общо 9 участника (6 заинтересовани страни и 3 членове на VIPA). По време на тази среща заинтересованите страни бяха информирани за текущите дейности по проекта. Освен това, заинтересованите страни участваха в интерактивната дискусия относно съществуващата ситуация в Литва по отношение

на енергийната бедност, SWOT анализът по проекта и добри практики. По време на срещата бяха обсъдени и основните нужди, бариери и ограничения и възможните решения и добри практики. Участници в срещата бяха представители на Министерството на социалното осигуряване и труда, Агенцията за енергоспестяване на жилища, Агенцията за управление на екологични проекти към Министерството на околната среда, Асоциацията на местните власти в Литва и Алианса на литовските потребителски организации.

За повече информация:

<https://www.interregeurope.eu/powerity/library/>

POWERTY в рамките на международни събития

POWERTY бе представен в редица различни събития от страна на Университета в Манчестър през втория семестър, в т.ч. POWERTY бе включен в два научни труда:

Статия, публикувана в *Frontiers in Sustainable Cities*, озаглавена 'Трансформиране на енергийното потребление в града: Навременно предизвикателство'; и публикация на тема „On Net Zero“. Достъпен [pdf](#) и [digital](#). В допълнение, Университетът в Манчестър представи POWERTY на няколко събития, като например:

- Fridays for Future онлайн среща, 30 Април, 2020
- eCape проектна конференция, 18 Май, 2020

- Семинар за изграждане на капацитет SocialWatt, 28 Май, 2020
- 'От местно към европейско: бариери и решения за справяне с енергийната бедност ". ASSIST заключителна проектна конференция, 10 Юни, 2020.
- 'Пътят към възстановяването: зеления дневен ред след COVID-19'. 22 Юни, 2020.
- 'Decisive action on energy poverty: Solutions from across the EU', EU Sustainable Energy Week session, 24 Юни, 2020.
- Конференция „Енергийна бедност и охлаждане на закрито в променлив климат“, Европейски политически център, 25 Юни, 2020.
- 'Към справедлив енергиен преход - даване на възможност на уязвимите потребители да участват в енергийните общности ", панелна дискусия на ЕС, 29 Юни, 2020
- Работна среща, STEP IN project, 30 Юни, 2020
- Дискусия на заинтересованите страни относно енергийната бедност по програма LIFE, 8 Юли, 2020.
- Семинар на Центъра за градове „Какво означава въздействието на Covid-19 върху енергийната бедност ", 16 Юли, 2020.
- Информационен бюлетин на Manchester Urban Institute Март- Април, 2020.

Доклади на държавите-членки относно енергийната бедност 2019

Европейската обсерватория за енергийна бедност (EPOV) публикува доклади на държавите-членки (Member State Reports), които обобщават ключовите аспекти на ситуацията с енергийна бедност във всяка държава-членка на основа на ключовите показатели, политики и публикации, които са събрани и публикувани на уебсайта на EPOV. Показателите, използвани в докладите, се основават на данни, събрани от EUROSTAT. Определението на термините, използвани в докладите, допълнителна информация за политики, организации и публикации и допълнителна статистика могат да бъдат намерени на уебсайта на EPOV (www.energy-poverty.eu). Тъй като докладите са завършени през февруари 2020 г., въздействието на кризата с COVID-19 върху енергийната бедност не е отразено в тях.

На фокус: Енергийна Агенция – Пловдив (ЕАП)

Енергийна Агенция – Пловдив подкрепя множество действия, насочени към облекчаване на енергийната бедност в продължение на почти десетилетие. ЕАП е първата агенция за енергиен мениджмънт, създадена в България по програмата SAVE II на Европейската комисия. Посветена е на насърчаването на ефективно и устойчиво използване на енергията и възобновяемата енергия. Извършва проучвания за осъществимост, енергийни и екологични анализи и моделиране, идентифициране, разработване и управление на проекти за енергия и качество на въздуха. Повече от 50 европейски проекта бяха успешно завършени, сред които са ACHIEVE, REACH, IDEA и InventAir - проекти, всички засягащи въпроса за борбата с енергийната бедност.

Чрез редица действия и местни кампании през последните няколко години, ЕАП даде възможност на над 900 домакинства с ниски доходи да пестят енергия и да намаляват консумацията на енергия и вода, като консултира относно енергийното потребление и енергийно ефективно поведение и предоставя специален комплект на устройства за пестене на енергия и вода. Докато провежда кампания ЕАП успя да привлече ученици от професионални училища и доброволци, които преминаха специфичен курс за обучение, свързан с енергийните теми и по-конкретно как да се превърнат в енергийни съветници на енергийно бедни домакинства посредством посещения.

ЕАП подготви концепция за „замяна на горивото“ за София, която предвижда подмяна на неефективното отоплително оборудване и инсталации в жилищни сгради. Интервенциите ще се проведат в София до 2023г. и имат за цел да заменят неефективните отоплителни печки на над 15 000 домакинства, разчитащи на дърва и въглища като отоплително средство, с нови интелигентни високоефективни отоплителни съоръжения, базирани на електричество, природен газ или биомаса. Интервенциите ще намалят енергийните разходи на участващите домакинства поради по-високата обща ефективност на отоплителния процес, като същевременно намаляват приблизително 300 тона замърсители годишно и по този начин ще играят значителна роля за цялостното намаляване на замърсителите в София.

В рамките на проекта InventAir ЕАП изследва как домакинствата с ниски доходи, които не могат да си позволят смяната на неефективното отоплително оборудване и на нискокачествените горива, се превръщат в основна причина за драстичното сезонно увеличение на замърсяването на въздуха в техните общности. Основна пречка за оценка на въздействието на енергийната бедност върху околната среда и здравето и свързаното замърсяване на въздуха, е липсата на точни данни за количествата и качеството на използваните от домакинствата горива. За да преодолее тази бариера, ЕАП разработи методологична рамка за извършване на оценката.

Освен това, в рамките на своята работа по проект IDEA ЕАП се фокусира върху подобряване на капацитета на публичните институции да участват в кампании и действия за облекчаване на енергийната бедност. Проектът разработи платформа с 15 иновативни образователни функции в областта на ИКТ, обръщайки внимание, както на техническите, така и на социалните страни на проблема, а също така подчертавайки възможностите за предприемачество в областта на предоставянето на енергийни съвети. Платформата подкрепя безработни хора, предоставяйки енергийните консултации като възможност за тях да намерят значима работа. Платформата служи и като международна мрежа от енергийни съветници, работещи с енергийно бедни домакинства, която популяризира персонализираното енергийно консултиране като най-добрия начин за разпространение на информация и повишаване на нивото на знания.

ЕАП работи за установяването на енергийна бедност като политически проблем, който се нуждае от структурни и решения. За целта се предоставят препоръки на национално ниво и се прилагат комбинация от дейности за поставяне на енергийната бедност в дневния ред на националната политика.

За повече информация: <https://www.eap-save.eu/>

Email: petar.kisyov@eap-save.eu

Консорциум

PROJECT LEADER

Agencia Andaluza de la Energía
CONSEJERÍA DE LA PRESIDENCIA,
ADMINISTRACIÓN PÚBLICA E INTERIOR
CONSEJERÍA DE HACIENDA Y FINANCIACIÓN EUROPEA

SPAIN: Andalusian Energy Agency

PARTNERS

**Auvergne
Rhône-Alpes**
Énergie Environnement

FRANCE: Auvergne-Rhône-Alpes
Energy Environment Agency
(AURA-EE)

BULGARIA: Energy Agency
of Plovdiv (EAP)

POLAND: The Agglomeration
Opole Trust (AOT)

LITHUANIA: The Public
Investment and
Development Agency (VIPA)

UNITED KINGDOM: University of
Manchester - EU Energy
Poverty Observatory (EPOV)

Контакти

POWERTY Project coordinator

Andalusian Energy Agency - Joaquín Villar - joaquin.villar@juntadeandalucia.es

---

Това е второто издание на двугодишния бюлетин POWERTY. Ако не искате да получавате бюлетини POWERTY, моля, отговорете на този имейл, като напишете „отписване“ в темата.

This publication has been produced with the financial assistance of the European Union under the Interreg Europe programme. The contents of this document are the sole responsibility of the Andalusian Energy Agency and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union or of the Programme's management structures.

The Interreg Europe programme of the European Union is an initiative of territorial cooperation for the period 2014-2020 which aims to encourage cooperation between regions of the European Union. The aim is to help European regions to design and implement regional policies and programmes more effectively, particularly Growth and Jobs programmes of the European Structural Funds and Investment, but also programmes of the European Territorial Cooperation, through the exchange of experiences, knowledge and best practices between stakeholders of all European regions. The programme has four thematic objectives: research and innovation, SME competitiveness, low-carbon economy, the environment and resource efficiency. The Interreg Europe programme covers the entire territory of the European Union, Norway and Switzerland.

POWERTY is part of the Interreg Europe programme, with a total budget of 1.127.226 euros, and co-financed with European Regional Development Fund up to 83,7%.
